RTU studiju kurss "Profesionālā rehabilitācija"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0587
Nosaukums	Profesionālā rehabilitācija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Gunārs Strods - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Aivars Kaupužs - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 4.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa ietvaros studenti apgūst zināšanas par profesionālās rehabilitācijas būtību un tiesisko regulējumu, universālo dizainu un par pielāgotās fiziskās aktivitātes pamatprincipiem. Studenti apgūst prasmes darbībai multiprofesionālā komandā un spēj izveidot individuālo profesionālās rehabilitācijas plānu.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir nodrošināt studentam zināšanas par profesionālo rehabilitāciju un izpratni par sociālā darbinieka lomu profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanā Latvijā, apgūt prasmes un kompetences piedalīties profesionālās rehabilitācijas programmas izveidē un īstenošanā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Izveidot mijiedarbības modeli.starp Starptautiskajā funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācijā (SFK) minētajām cilvēka funkcionēšanas komponentēm un vides faktoriem. - 12 stundas Diskusijas jautājumu izstrāde un materiāla sagatavošana par tēmu" Sabiedrības iesaistīšanās iespējas sociālās palīdzības tiesiskā regulējuma pilnveidē Latvijā". Sociālā atstumtības riska grupu raksturojums, akcentējot to noteikšanu un atbalsta iespējas (prezentācija)- 18 stundas Iepazīties ar reālu profesionālās piemērotības noteikšanas gadījumu norisi un izstrādātajām rekomendācijām. - 18 stundas Studenti strādā grupās pa divi un sagatavo un prezentē profesionālās piemērotības noteikšanas kārtību un izmantotās metodes, balstoties uz reāla klienta iesniegtajiem dokumentiem, ievērojot personas datu aizsardzības prasības.- 16 stundas.

Literatūra	Pamatliteratūra: 1.Baranauskiene, I., & Juodraitis, A. (tulk. Skrivļa-Čevere J.). (2012). Cilvēku ar īpašām vajadzībām profesionālā rehabilitācija: veiksmes priekšnosacījumi. RA Izdevniecība. 2. Bērni ar invaliditāti un skola. Rīga: Apeirons, 2007. 3.Caune J., Dzedons A Stratēģiskā vadīšana,"Lidojošā zivs" 2009, 384 lpp 4.Fišere A., Rancāne E.,Niedrīte N. Starpprofesionāļu komandu un starpinstitūciju sadarbība sociālo problēmu risināšanā.//Dzīves jautājumi, zinātniski metodisks rakstu krājums IV. Rīga: SDSPA "Attīstība", 1999. 5.Gorlova D. Komandas izveidošana un funkcionēšana.// Dzīves jautājumi, zinātniski metodisks rakstu krājums V. Rīga, 2000. 6.Gobelet Ch. Franchignoni F. Vocational Rehabilitation.Collection De L Academie Europeenne de Medicine de Readaption, 2006 7.Holmes J. Vocational rehabilitation. Blackwell Publishing, 2007. 8.Jonsons T. Iekļaujošā izglītība. Rīga: Invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeirons", 2006. 9.Kravalis J., Latvijas speciālās skolas 1840-1996, Rīga, Mācību grāmata, 1996 10.Liepa, B. Sociālo gadījumu vadīšana sociālā darba praksē.// Dzīves jautājumi, zinātniski metodisks rakstu krājums V.- Rīga: SDSPA "Attīstība", 2000 11.Mackey H. Nancarrow S. Enabling Independence. A Guide for Rehabilitation Workers. Blackwell Publishing Ltd, 2006; 12.Par invaliditāti bez barjerām, SUSTENTO, 2010. 13.Profesionālā rehabilitācija cilvēkiem ar garīgās veselības traucējumiem, 2005 14.Redze. Daži jautājumi. Šimtiem atbilžu. Latvijas Neredzīgo biedrības informatīvs izdevums. Latvijas Neredzīgo biedrība, Rīga 2009. 15.Sociālās problēmas un to risināšanas ceļi.//Dzīves jautājumi, zinātniski metodiskais rakstu krājums I.- Rīga: SDSPA "Attīstība", 1995.- 175.lpp. 16.Mārkema U. Kā tikt galā ar stresu? – R.: Jumava, 1997 Papildliteratūra: 17.Profesiju aprakstu katalogs, Profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra, 2007 18.Profesiju apraksti cilvēka funkcionālo sistēmu noslodzes raksturošanai darba izpildes laikā, EQUAL projekts „ Invalīdu nodarbinātības veicināšana" ,projektu realizēja Sociālās integrācijas centrs, 2007; 19.Profesionālās piemērotības noteikšanas kārtība. Sociālās integrācijas valsts aģentūras iekšējais normatīvais akts Nr.1-3/14 . 15.04.2008 20.Roja, Ž. Ergonomikas pamati, SIA Drukātava, 2008. 21.Freimanis I. Ieskats speciālās skolas darbā. Rīga: IU RAKA, 2007 22.Hawkin, P. & Shonet, R. Supervision in the Helping Professions: an individual, group and organizational approach.- 2.ed.- Buskingham Philadelfia: Open University Press, . 2000. 23.Iekļaujoša skola iekļaujošā sabiedrībā. Projekta „Vienādas iespējas visiem jeb kā mazināt sociālo atstumtību jauniešu vidū" pieredzes materiāls. Rīga: Izglītības attīstības centrs, 2006. 24.Ieteicamo un nevēlamo profesiju saraksts personām ar invaliditāti un/vai funkcionāliem traucējumiem, PKIVA, Rīga, 2007. 25.Liepiņa S. Speciālā psiholoģija. Rīga: RaKa, 2008 26.Ozoliņa Nucho A., Vidnere M. Intervēšanas prasme. RaKa, 2003, 84 lpp. 27.Profesiju apraksti cilvēka funkcionālo sistēmu noslodzes raksturošanai darba izpildes laikā. EQUAL projekts „Invalīdu nodarbinātības veicināšana". Valsts aģentūra „Sociālais integrācijas centrs", 2007. 28.Reņģe V. Savstarpējo attiecību psiholoģija. R. Zvaigzne ABC, 2004 29.Wicher K. Weber A. Berufliche Rehabilitation. Feldhaus Verlag, 2004 30.Liepa B., Sociālo gadījumu vadīšana sociālā darba praksē//.//Dzīves jautājumi, zinātniski metodiskais rakstu krājums V.- Rīga: SDSPA "Attīstība", 2000 31.Waddell, G., Burton, A. K., & Kendall, N. A. (2008). Vocational rehabilitation–what works, for whom, and when?(Report for the Vocational Rehabilitation Task Group). TSO. Periodika, interneta resursi un citi avoti 32.Apeirons - Invalīdu un viņu draugu apvienība , www.apeirons.lv 33.Saule - organizācija cilvēkiem ar intelektuālās attīstības traucējumiem, www.saule.org.lv 34.Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija "SUSTENTO", www.sustento.lv 35.Universālais dizains - jēdziena skaidrojums. No
Nepieciešamās priekšzināšanas	Studiju kursa apguvei studentam nepieciešamas zināšanas par cilvēka anatomiju un fizioloģiju, veselības un vides izglītību, cilvēku ar invaliditāti psiholoģiski socioloģiskiem jautājumiem, attīstības psiholoģiju, sociālo psiholoģiju, sociālo pedagoģiju kā arī zināšanas tiesību pamatos.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Profesionālās rehabilitācijas jēdziens. Profesionālās rehabilitācijas vēsturiskā attīstība pasaulē un Latvijā	2	4	0	0
Cilvēka funkcionēšanas pamatjēdzieni un komponentes, mijiedarbība starp funkcionēšanas komponentēm.	2	4	0	0
Invaliditātes veidi, funkcionēšanas ierobežojumi.	4	4	0	0
Personīgās neatkarības jēdziens, asistēšanas pamatprincipi ikdienas aktivitātēs un mācību procesā. Medicīniskā atbalsta aspekti.	2	4	0	0
Mācību fiziskās vides īpatnības personām ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem. Universālā dizaina jēdziens.	4	4	0	0
Mācību procesa organizācijas īpatnības personām ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem.	2	4	0	0
LR likumdošana 1. Invaliditātes likums 2. MK noteikumi : „Kārtība, kādā personas saņem profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus". 3. Darba likums. u.c.	2	4	0	0

Multiprofesionālas komandas darba aspekti.	4	4	0	0
Rehabilitācijas mērķu formulēšana, uzdevumi mērķa sasniegšanai, rezultātu izvērtējums. Kompleksā pieeja ilgstošo bezdarbnieku un bezpajumtnieku mērķa grupu sociālajā rehabilitācijā.	2	4	0	0
SMART princips rehabilitācijas procesa izvērtēšanā	4	4	0	0
Individuālā profesionālās rehabilitācijas plāna sastādīšanas aspekti.	4	4	0	0
Profesionālās piemērotības noteikšanas organizēšana.	2	4	0	0
Profesionālās piemērotības noteikšanas norise: •Personas veselības stāvokļa novērtēšana •Personas psiholoģiskā raksturojuma izveidošana •Personas informēšana par profesionālās darbības jomām •Personas vispārējo zināšanu un spēju noteikšana •Personas spēju izvērtēšana konkrētās profesionālās darbības jomās, darba izmēģinājumi. Rekomendāciju izstrādāšana un lēmuma pieņemšana par pakalpojuma piešķiršanu vai atteikumu.	4	4	0	0
Personas sociālās integrācijas aspekti profesionālās rehabilitācijas procesā: -Psiholoģiskie (ietver emocionālos), -sociālie. Dzīves prasmju un individuālo spēju attīstīšana.	2	4	0	0
Problēmsituācijas, to cēloņi un risināšanas aspekti.	2	2	0	0
Psihohigiēna, emocionālās slodzes izraisīto seku mazināšanas veidi.	2	2	0	0
Kopā:	44	60	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj parādīt zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni par profesionālo rehabilitāciju, profesionālās rehabilitācijas medicīniskiem, izglītības un likumdošanas aspektiem, individuālā profesionālās rehabilitācijas plāna sastādīšanu un profesionālās piemērotības noteikšanu, sociālpsiholoģiskā atbalsta sniegšanu.	Semināri: Literatūras teorijas jautājumi reproduktīvā diskursā, praktiskās nodarbības Eksāmens
Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, piedalīties profesionālās rehabilitācijas procesā, sadarbībā ar multiprofesionālās komandas speciālistiem veidot individuālās profesionālās rehabilitācijas plānus, noteikt profesionālo piemērotību un sniegt sociālpsiholoģisko atbalstu. Spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu profesionālo pilnveidi, parādīt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas profesionālās rehabilitācijas procesā, ievērot profesionālo ētiku un izvērtēt savu profesionālo darbību.	Semināri: Literatūras teorijas jautājumi reproduktīvā diskursā, praktiskās nodarbības Eksāmens

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Lekciju apmeklējums	15
Piedalīšanās semināros un praktiskajos darbos	30
Profesionālās rehabilitācijas plānu analīze balstoties uz apskatītajām teorijām	20
Kursa pārbaudījums- savas darbības individuālā rehabilitācijas plāna ietvaros modelēšana, uzstāšanās ar prezentāciju docētāju un studentu diskusijā un atbildes uz jautājumiem	35
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.0	22.0	22.0	0.0		*	